

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

TEKNOLOGIYA TA'LIMI NAZARIYASI VA METODIKASI
FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi: 110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi: 60110500 – Boshlang'ich ta'lim

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
TTNM 3409	2024-2025	3-4	5-4
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek	6	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Umumiy yuklama (soat)
	Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi	120	270
2.	I. Fanining mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsadi – talabalarni boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq qilish bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdir. Fanning vazifasi – bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini texnologiya ta'limi nazariyasi, metodikasi va texnologiyalari bo'yicha kasbiy kompetensiyalar bilan qurollantirishdan iborat. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari boshlang'ich ta'limda o'quvchilarni mehnat, yaratuvchanlik va ixtirochilik ko'nikmalarini shakllantirish metodlari bilan qurollanadi hamda kasbiy faoliyatga tayyorlanadi. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: I-mavzu: "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanining vazifalari "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanining vazifalari. Texnologiya fanini o'qitishda metodik yondashuv. O'quvchilarni mehnatga axloqiy, ruhiy va amaliy tayyorlash. 2-mavzu: "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanining nazariy va amaliy asoslari Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi fanining o'qitish metodologiyasi. Texnologiya fanini o'qitish tamoyillari. Texnologiya fani nazariyasining asosiy negizlari. Texnologiya ta'limi va tarbiyasining uzviyligi. 3-mavzu: "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanining shakl va metodlari Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining shakl va usullari. Metod tushunchasi va turlari. Boshlang'ich sinflarda texnologiya darslarini tashkil etishga qo'yiladigan talablar. O'quvchilarni mustaqil ishlashga o'rgatishning shakl va usullari, didaktik materiallardan foydalanish metodlari.		

4-mavzu: Boshlang'ich sinf texnologiya darslariga kompetensiyalar yondashuv. Kompetensiyalar yondashuv haqida tushuncha. Texnologiya darslarida bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar talablari. Boshlang'ich sinf o'qituvchisining texnologik kompetentlik tarkibi. 5-mavzu: Texnologiya faniga integratsion yondashuv Integratsion yondashuv haqida tushuncha. Integratsiyalangan ta'limning o'ziga xos xususiyatlari. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida integratsiyalangan ta'limdan foydalanishning metodik xususiyatlari. Integratsiyalangan darslarning samaradorligini oshirish omillari. 6-mavzu: Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mehnat tarbiyasida mehnat an'analari o'rni Xalq merosida mehnat an'analari o'rni. Texnologiya darslarida mehnat an'analardan foydalanish shakllari. 7-mavzu: Mutafakkirlar merosida mehnat tarbiyasi Mutafakkirlar merosida mehnat tarbiyasining targ'ib etilishi. Mutafakkirlarning kasb-hunarga oid fikrlari. Kasb-hunarga yo'naltirishga oid o'yin va tadbir turlari. 8-mavzu: Texnologiya darslarida o'quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirish texnologiyalari Texnologiya darslarida kasb-hunarga yo'naltirish. Kasbga oid ma'lumotlar. Kasbga yo'naltirishda turli boshqotirmalardan foydalanish. Kasbga yo'naltirishga doir o'yin texnologiyalaridan foydalanish. 9-mavzu: Texnologiya darslarida xorijiy ta'lim tizimidan foydalanish Xorijiy mamlakatlar texnologik ta'lim tizimi. Zamonaviy ta'lim shakllari: mahorat darslari, vebinar, innovatsion pedagogik texnologiyalar. Xalqaro baholash dasturlaridan texnologiya darslarida foydalanish masalalari. 10-mavzu: Texnologiyaga oid sinfdan tashqari mashg'ulotlar Sinfdan tashqari ishlarning vazifalari, mazmuni va tashkil etilishi. „Mohir qo'llar“ to'garagi. Qo'g'irchoq teatri. 11-mavzu: Texnologiya darslarida qo'l mehnatidan foydalanish talablari Boshlang'ich sinflarda qo'l mehnatiga o'rgatishni tashkil qilish shakllari. Texnologiya faniga o'rgatishda ish turlarining mazmuni. Amaliy ish samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan talablar. 12-mavzu: Boshlang'ich sinflarda texnologiya ta'limidan amaliy ishlar Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida amaliy ish turlari. Ish qurollaridan foydalanishda texnika xavfsizligi qoidalar. O'z-o'ziga xizmat ko'rsatish texnologiyasi. Texnologiya fani ish qurollari va ish materiallari bilan	
---	--

tanishtirish va ulardan foydalanish talablari	13-mavzu: Texnologiya darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish Axborot kommunikatsion texnologiyalari haqida ma'lumot. Texnologiya ta'limi darslarida AKTdan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari. Amaliy mashg'ulotlar uchun taqdimot tayyorlash texnologiyalari. 14-mavzu: Texnologiya darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanish Innovatsion texnologiyalar haqida ma'lumot. Innovatsion texnologiyalardan foydalanishning shakli va metodlari. Innovatsion texnologiyalardan ta'lim jarayonida foydalanish usullari. Interfaol usullarni texnologiya darslarida foydalanish usullari. Interfaol ta'lim texnologiyalarining didaktik mohiyati. Interfaol ta'lim metodlari. 15-mavzu: Applikatsiya va mozaika bilan ishlash darslarini tashkil etish metodikasi Applikatsiya va mozaika san'ati haqida tushuncha. Applikatsiya va mozaika bilan ishlash texnologiyasi. Applikatsiya va mozaika bilan ishlash darslarini to'g'ri tashkil etish talablari. Applikatsiya va mozaika ishlarning o'quvchilar tarbiyasidagi ahamiyati. Texnika xavfsizligi qoidalar. 16-mavzu: Qog'oz va karton bilan ishlash darslarining mazmunini tashkil etish metodikasi. Qog'oz va karton haqida ma'lumot. Qog'ozning ishlab chiqarishdagi o'rni. Qog'oz va karton turlari va xususiyatlari. Qog'oz va kartonga ishlov berish usullari. Qog'oz va karton bilan ishlash texnologiyasi. Ish joyini tashkil qilish talablari. Texnika xavfsizligi qoidalar. 17-mavzu: Turli va tabiiy materiallar bilan ishlash darslarini tashkil etish metodikasi Turli va tabiiy materiallar haqida tushuncha. Turli va tabiiy materiallarni to'plash va ishga tayyorlash Turli va tabiiy materiallardan turli buyumlar yasash texnologiyasi. Ish joyini to'g'ri tashkil etish talablari. Texnika xavfsizligi qoidalar. 18-mavzu: Plastilin va loy bilan ishlash darslarini tashkil etish metodikasi. Kulolchilik va haykaltaroshlik ishlari haqida ma'lumot. Plastilin va loyning tarkibi va xususiyatlari. Plastilin va loyga ishlov berish usullari. Plastilin va loy bilan ishlash darslarida ish o'rni tashkil etish talablari. Plastilin va loy bilan ishlash darslari tashkil etish metodikasi. Plastilin va loy bilan ishlashda sanitariya-gigienik talablar. 19-mavzu: Gazlama bilan ishlash darslarini tashkil etish metodikasi Gazlama va ip turlari. Gazlamaning xususiyatlari. Gazlamaning sanoatda
--	--

ishlab chiqarilishi. Gazlama bilan ishlash metodikasi. Gazlamaga ishlov berish (o'chash, andoza olish va qirish) metodikasi. Gazlama bilan ishlashda ish joyini to'g'ri tashkil qilish talablari.	20-mavzu: Texnologiya darslarida o'quvchilarning bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini baholash Bilimlarni tekshirish, baholashning ta'limiy va tarbiyaviy ahamiyati. Bilimlarni tekshirishga qo'yiladigan talablar. Bilimlarni tekshirish metodlari. Bilimlarni tekshirish turlari va usullari. III. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar. Amaliy mashg'ulotlarda talabalar "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan quyidagi ish turlaridan namunalar yasashni o'rganadilar. Amaliy mashg'ulotlarning tavsiya etiladigan mavzulari: 1. Qog'ozni bukdlash usullari. 2. Qog'ozni oddiy usullarda bukdlab maketlar yasash. 3. Qog'ozni murakkab usullarda bukdlab maketlar yasash. 4. Modulli origami asosida gullar yasash. 5. Modulli origami asosida kompozitsiya. 6. Kvilling usulida gullar shaklini yasash. 7. Kvilling usulida kompozitsiya yaratish. 8. Applikatsiya texnologiyasi. 9. Geometrik figuralardan predmetli applikatsiya yasash. 10. Faslar mavzusida applikatsiya tayyorlash. 11. Ertak qahramonlari asosida applikatsiya tayyorlash. 12. Mozaika usulida ishlash. Qog'ozdan mozaika yasash. 13. Tuxum po'chog'idan mozaika yasash. 14. Darslar uchun didaktik material tayyorlash. 15. Karton bilan ishlash texnologiyasi. 16. Kartondan rasm uchun ramka yasash. 17. Qog'oz qutichalardan turli mebellar yasash. 18. Chiqindi materiallardan buyumlar yasash. 19. Tabiiy materiallardan qurish-yasash. 20. Xona o'simliklarini parvarish qilish usullari. 21. Ish farguini tikish va dars ishlamasini tuzish. 22. Milliy bezaklar mavzusida loyiha ishi. 23. Pape-mashe bilan ishlash texnologiyasi. Idishlar yasash. 24. Pape-mashe texnologiyasi asosida meva va sabzavotlar yasash. 25. Hajmdor gullar yasash texnologiyasi. 26. Loydan turli o'yinchoqlar yasash. 27. Plastilindan turli o'yinchoqlar yasash. 28. Plastilindan applikatsiya yasash. 29. Turli qalinlikdagi iplardan o'yinchoqlar yasash. 30. Biser bilan ishlash texnologiyasi. Gazlamada biser tikish.
--	--

31. Biserdan gullar, daraxt yasash 32. Parolondan o'yinchoqlar yasash 33. Yumshoq o'yinchoq tikish texnologiyasi 34. Turli tesma va lentalaridan bezash ishlari 35. Turli materiallardan qurish-yasash 36. Konstruksiya elementlarini yaratish 37. Texnik modellash 38. Robototexnika asoslari 39. Harakatlanuvchi o'yinchoqlar yasash 40. Hisobot ko'rgazma	Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyiha bilan maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.	Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanining maqsad va vazifalari; 2. Boshlang'ich sinf texnologiya fani mazmuni; 3. Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining shakli va metodlari; 4. Texnologiya fanidan amaliy ish turlari; 5. Sinfidan tashqari ishlardan to'garaklarni tashkil etish; 6. Mehnat tarbiyasida mutaffakkirlar merosini targ'ib etish; 7. Boshlang'ich sinf texnologiya fanidan qo'yiladigan talablar; 8. Texnologiya fani jarayonida interfaol metodlardan foydalanish; 9. Texnologiya fanini o'qitish shakllari; 10. Texnologiya fanidan sinfdan tashqari ishlarni samarali tashkil etish; 11. Texnologiya fanida xalq og'zaki ijodi vositalarini qo'llay olish; 12. Boshlang'ich ta'limda qo'l mehnatining o'ziga xos xususiyatlari; 13. Texnologiya fanidan amaliy ishlarni tashkil etish shakli va metodlari; 14. Texnologiya faniga oid darslarni tashkil etish usullari; 15. Texnologiya faniga oid o'quv dasturlarini tahlil qilish; 16. Texnologiya fanidan taqvim-reja tuzish; 17. Mehnat ta'limida innovatsion texnologiyalar asosida darslarni rejalashtirish; 18. Sinflar kesimida kasb-hunar turlarini tayiflash; 19. Texnologiya fanidan amaliy mashg'ulotlar jarayonida texnika xavfsizligi
---	---	---

20. qoidalariga amal qilish; 21. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan qog'oz va karton turlari va xususiyatlari 22. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan qo'l mehnatiga o'rgatish usullari; 23. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan qaychi bilan ishlash qoidalarini; 24. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan nina bilan ishlash qoidalarini; 25. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan plastilin bilan ishlash texnologiyasi; 26. "Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi" fanidan ip va tola turlariga ishlov berish texnologiyasi; 27. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan internet manbalarini qo'llash; 28. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fani jarayonida axborot texnologiyalarni qo'llash; 29. Texnologiya jarayonida o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish; 30. Amaliy ish jarayonida ish qurollaridan to'g'ri foydalanish; 31. Mehnat tarbiyasida kasb-hunarga qiziqitirish; 32. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan ta'limiy va tarbiyaviy innovatsion metodlarni qo'llay olish; 33. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanidan o'quvchilar bilimini tekshirish va baholay olish; 34. O'quvchilarni mehnatga ruhiy tayyorlash; 35. O'quvchilarni mehnatga amaliy tayyorlash; 36. O'quvchilarni mehnatga axloqiy tayyorlash; 37. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanini o'qitishda texnik vositalardan foydalana olish; 38. "Texnologiya ta'limi nazariyasi va metodikasi" fanida turli ko'rgazma hamda tarqatma materiallardan samarali foydalana olish; 39. Texnologiya darslaridan mustaqil ishlarni tashkil etish; 40. Texnologiya darslarida sanitariya-gigienik talablarga rioya etish; 41. Amaliy mashg'ulotlar uchun ko'rgazmali materiallarni tayyorlash; 42. Texnologiya darslarida qog'oz va kartonga ishlov berish; 43. Texnologiya darslarida amaliy mashg'ulotlarda ish joyini to'g'ri tashkil etish; 44. Texnologiya darslarida tabiiy materiallardan ko'rgazmalar tayyorlash; 45. Texnologiya darslarida plastilindan turli o'yinchoqlarni yasash; 46. Plastilindan applikatsiya asosida panno tayyorlash 47. Plastilin bilan ishlashda haykaltaroshlik elementlaridan foydalanish; 48. Texnologiya darslarida qog'ozdan ko'rgazmali qurollar tayyorlash; 49. Texnologiya darslarida kartondan turli modellarni yasash; 50. Pape-mashe bilan ishlash texnologiyasi. Idishlar yasash	7
--	----------

8.	Fan/modul uchun mas'ul: G.R.Tojiboyeva – Chirchiq davlat pedagogika universiteti, “Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” kafedrası katta o‘qituvchisi, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) D.M.Tashpulatova –Chirchiq davlat pedagogika universiteti , “Boshlang‘ich ta’limmetodikasi ” kafedrası o‘qituvchisi.
9.	Taqirizchilar: B.S.Axmadaaliyev – Chirchiq davlat pedagogika universiteti katta o‘qituvchisi, pedagogika.fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) M.J. Allayarov – Nukus davlat pedagogika institute dotsenti vazufasini bajaruvchi, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)